

LÄNSRÄTTEN I
ÖSTERGÖTLANDS LÄN

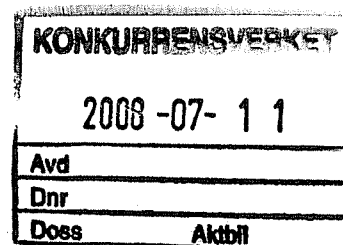
DOM
2008 -07- 1 0
Meddelad i
Linköping

Mål nr
1875-08 E
Rotel 5

SÖKANDE

Airport Surface Friction Tester Industries AB, 556616-1971
Piledalsvägen 51
271 73 Köpingsbro

Ombud: Jur.kand. Mico Carlemår
c/o Heilborns Advokatbyrå
Kyrkgatan 49
831 21 Östersund

MOTPART

Luftfartsverket
601 79 Norrköping

SAKEN

Upphandling enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF

Genom tilldelningsbeslut den 4 juni 2008 avseende upphandling av friktionsmätarbil Göteborg Landvetter Airport, LFV 2008-002134, beslutade Luftfartsverket att anta Scandinavian Airport and Road Systems AB, SARSYS, som leverantör. Upphandlingen är genomförd som en förenklad upphandling enligt 15 kap. LUF.

Länsrätten har den 13 juni 2008 beslutat att Luftfartsverket inte får avsluta upphandlingen innan rätten beslutar något annat.

Airport Surface Friction Tester Industries AB, ASFT, ansöker om överprövning av Luftfartsverkets tilldelningsbeslut och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att SARSYS anbud förkastas och att ASFT:s anbud antas. I andra hand yrkar ASFT att upphandlingen ska göras om. ASFT anför bl.a. följande. Luftfartsverket har brutit mot lagen genom att vid utvärderingen av lämnade anbud jämföra ASFT:s produkt enligt avtalet ASFT "New Generation" Datasystem med SARSYS' produkt enligt

Dok.Id 62278

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406	Brigadgatan 3	013-25 10 00	013-25 11 40	måndag – fredag
581 04 Linköping		E-post: lansratteniostergotland@dom.se		09:00 - 12:00 13:00 - 15:00

standardsystem. ASFT har även lämnat anbud för en friktionsmätarbil med standardsystem, som uppfyller kraven i enlighet med anbudsförfrågan och därtill hörande kravspecifikation. Priset för en friktionsmätarbil med standardsystem uppgår till 787 495 kr medan priset för en bil med det uppgraderade systemet "New Generation" Datasystem uppgår till 962 495 kr. ASFT:s friktionsmätarbil med det uppgraderade systemet avser ej samma kontraktsföremål som den av SARSYS offererade friktionsmätarbilen och de kan ej jämföras med varandra. Luftfartsverket synes ha gjort bedömningen att systemen är jämförbara enbart på grundval av produkternas prisättning. Med anledning av Luftfartsverkets reservation i förfrågningsunderlaget mot alternativa utföranden eller alternativa anbud har verket ej haft möjlighet att utvärdera såväl standardsystemet som det uppgraderade systemet. Luftfartsverket borde rätteligen ha utvärderat ASFT:s friktionsmätarbil med standardsystem. Då Luftfartsverket har utvärderat fel produkt har utvärderingen gett ett missvisande resultat. Därtill har Luftfartsverket frångått värderingsgrunderna i de administrativa bestämmelserna som avser pris. Av de administrativa bestämmelserna i förfrågningsunderlaget avseende pris framgår att "hänsyn kommer att tas till om någon anbudsgivares pris är så mycket lägre att det kan påverka rangordningen mellan anbudsgivarna". En utvärdering av ASFT:s friktionsmätarbil med standardsystem skulle ge en klart avvikande bild från det nu aktuella utvärderingsresultatet och således påverka rangordningen mellan anbudsgivarna. Vidare kan det ej i Luftfartsverkets tilldelningsbeslut, eller i senare kompletterad upphandlingsrapport, utläsas hur Luftfartsverket värderat anbudsgivarnas kommersiella villkor. Utvärderingsresultatet har därför blivit missvisande. Luftfartsverket uppfyller därmed inte lagens krav på affärsmässighet, utnyttjande av konkurrensmöjligheter, behandlande av anbudsgivare och dess anbud utan ovidkommande hänsyn samt iakttagandet av gällande EG-rättsliga principer. ASFT kan komma att lida skada i händelse av att Luftfartsverket tecknar avtal med SARSYS.

2008 -07- 1 0

Luftfartsverket bestrider bifall till ASFT:s ansökan om överprövning och anför bl.a. följande. Luftfartsverket har iakttagit och genomfört upphandlingen på så sätt som föreskrivs i LUF, gemenskapsrätten och enligt de villkor som uppställs i förfrågningsunderlaget. Det interimistiska beslutet bör därför omedelbart undanröjas. En leverantör som med stöd av i förfrågningsunderlaget uppställda kvalificerings- och utvärderingskriterier inte bedöms ha lämnat det bästa anbudet, kan heller aldrig vinna anbudstävlingen. Av det underlag som bifogats ansökningshandlingarna framgår med tydlighet att ASFT:s anbud bedöms vara sämre än det vinnande anbudet. Av upphandlingsrapporten framgår att det vinnande anbudet överträffade ASFT:s anbud. Luftfartsverket har på ett tydligt sätt angivit hur utvärderingen skulle gå till och dessa villkor har iakttagits vid utvärderingen. I utvärderingen av anbuderna har ASFT på objektiva, transparenta och konkurrensneutrala utvärderingsvillkor bedömts ha ett sämre anbud än den i tilldelningsbeslutet utpekade leverantören. ASFT kan på inget sätt anses ha lidit eller kunna komma att lida skada. Utvärderingen av priserna är utförd enligt kvotmetoden. SARSYS' offererade en friktionsmätarbil med priset 1 050 000 kr medan ASFT:s offert avseende samma kontraktsföremål uppgick till 962 495 kr. Utvärderingen med stöd av kvotmetoden ger att SARSYS anbud skulle ha tilldelats 27,5 poäng $((962\ 495/1050000)*30)$. Utfallet av beräkningen innebär således att det vinnande anbudet rätteligen skulle ha erhållit ytterligare en halv poäng och därmed drygat ut försprånget i anbudstävlingen. Den prisskillnad som finns mellan anbudsgivarnas anbud, cirka åtta procentenheter, innebär inte att ASFT:s pris är så mycket lägre att det kan påverka rangordningen mellan anbudsgivarna. Vidare har ASFT missuppfattat innebörden i de administrativa bestämmelserna i förfrågningsunderlaget avseende pris. De hänsyn som Luftfartsverket förbehållit sig att ta beträffande eventuella prisskillnader har inte den innebörd som ASFT gör gällande. Om Luftfartsverket ansett att något av anbuderna var onormalt lågt skulle verket ha begärt en skriftlig förklaring av anbudsgivaren. I enlighet med vad som anges i LUF har Luftfartsverket i förfrågnings-

underlaget angett att alternativt utförande eller alternativt anbud inte accepteras. Verket skulle således ha brutit mot förfrågningsunderlaget om hänsyn tagits till ASFT:s alternativa anbud avseende friktionsmätarbil med standardssystem. Luftfartsverket hade vid anbudsprövningen ingen anledning att misstänka att det av Luftfartsverket prövade anbudet inte stod i överensstämmelse med förfrågningsunderlaget. Att ASFT i anbudet offererat något annat än vad Luftfartsverket efterfrågat är inte bara överraskande utan även mycket förvånande. Otydligheter och rena felaktigheter i ingivna anbud drabbbar, enligt grundläggande civilrättsliga principer och LUF, anbudsgivaren.

SKÅLEN FÖR LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

I 1 kap. 24 § LUF anges att upphandlande enheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Angående prövning av anbudsansökningar och anbud stadgas i 15 kap. 15 § LUF att en upphandlande enhet skall pröva alla de anbudsansökningar och anbud som har kommit in i rätt tid, om inte något annat följer av andra stycket eller 13 §. – En upphandlande enhet får förkasta en ansökan eller ett anbud av samma skäl som en enhet får utesluta en anbudssökande eller anbudsgivare enligt 13 § första och andra styckena.

Angående onormalt låga anbud stadgas i 15 kap. 17 § LUF att den upphandlande enheten får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan enheten skriftligen begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

Enligt 16 kap. 1 § LUF får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen. – Vid direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett avtal om upphandlingen. – Vid tillämpning av ett annat förfarande än som avses i andra stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att den upphandlande enheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

I 16 kap. 2 § LUF anges att om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 24 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. Rätten får vid vite förbjuda den upphandlande enheten att fortsätta upphandlingen utan att avhjälpa bristerna. – Rätten får omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

Länsrätten gör följande bedömning.

ASFT har till grund för sin talan angett tre huvudsakliga omständigheter. ASFT anför att Luftfartsverket frångått värderingsgrunderna i de administrativa bestämmelserna som avser pris, att Luftfartsverket inte angett hur verket har värderat anbudsgivarnas kommersiella villkor samt att Luftfartsverket borde ha prövat ASFT:s alternativa anbud.

Vad som anförts i förfrågningsunderlaget angående om någon anbudsgivares pris skulle vara mycket lägre än övrigas får, som Luftfartsverket yttrat, anses hänförliga till bestämmelsen i 15 kap. 17 § LUF gällande onormalt låga anbud. Luftfartsverket har således inte frångått några värderingsgrunder i förfrågningsunderlagets administrativa bestämmelser. Någon åtgärd enligt LUF:s bestämmelser om överprövning kan således inte bli aktuell på denna grund.

De leverantörer som deltagit i upphandlingen får av Luftfartsverkets tilldelningsbeslut och upphandlingsrapport anses ha kunnat bilda sig en uppfattning om huruvida deras respektive anbud blivit korrekt bedömda eller inte. Någon åtgärd enligt LUF:s bestämmelser om överprövning kan således inte heller bli aktuell på denna grund.

Bestämmelsen i 6 kap. 10 § LUF angående alternativa anbud är inte tillämplig vid upphandlingar som, såsom den förevarande, understiger tröskelvärdena. Istället regleras möjligheten att lämna alternativa anbud i 15 kap. 15 § LUF. Av den tillämpliga bestämmelsen framgår, i de delar som nu är relevanta, att en upphandlande enhet ska pröva alla anbud och ansökningar som har kommit in i rätt tid. Detta innebär att en upphandlande enhet är skyldig att pröva samtliga anbud, d.v.s. även anbud som innehåller alternativa utföranden, under förutsättning att de uppfyller de ställda kraven och kommit in i tid. Någon formell rätt att förhindra alternativa anbud finns alltså inte vid upphandlingar under tröskelvärdena, utan anbudsgivare har alltid rätt att lämna anbud på en alternativ lösning (se Kristian Pedersen, *Upphandlingens grunder*, 2008, s. 87). En förvaltningsdomstol bör i linje med vad Regeringsrätten uttalar i RÅ 2005 ref 47 angående domstolens fria val att, oavsett hur yrkandet utformats, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas, även ha möjlighet att besluta att en upphandling ska rättas på ett sätt som avviker från vad som yrkats. – ASFT har i sin offert till Luftfartsverket lämnat två stycken olika anbud varav det ena ej har

prövats av Luftfartsverket. Av detta följer att upphandlingen bör rättas på så sätt att Luftfartsverket även ska pröva huruvida ASFT:s alternativa anbud avseende friktionsmätarbil med standardsystem till ett pris om 787 495 kr uppfyller de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven och om så är fallet även ska ingå i anbudsutvärderingen. Ansökan om överprövning bör således bifallas i enlighet härmed.

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Upphandlingen ska rättas på så sätt att Luftfartsverket ska pröva huruvida ASFT:s alternativa anbud avseende friktionsmätarbil med standardsystem till ett pris om 787 495 kr uppfyller de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1d)

Erik Mellstrand

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.